

Motorbranschens Tekniska Gymnasium

2011-03-22

Info.mtg@educ.goteborg.se

Dnr 43-2010:4949

goteborg@goteborg.se

Skolbeslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Motorbranschens Tekniska
Gymnasium (MTG) i Göteborgs kommun

2011-03-22

1 (3)

Dnr 43-2010:4949

Tillsyn av Motorbranschens Tekniska Gymnasium (MTG)

Gymnasieskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som MTG och Göteborgs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Enligt officiell statistik för år 2006 och 2010 nådde samtliga elever vid MTG grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Även åren däremellan har skolan uppvisat goda resultat. Av samma källa framgår även att den genomsnittliga betygspoängen för år 2006 till 2010 är högre än motsvarande värde för riket. Dessutom visar officiell statistik att andel elever med fullföljd utbildning för nybörjare inom fyra år vid skolan är 97 (69) procent. Inom parantes redovisas motsvarande värde för riket för samtliga fordonsprogram. Betygsresultaten vid MTG är alltså i jämförelse med motsvarande utbildning i riket mycket högre.

En bidragande orsak till att skolan uppvisar goda resultat kan vara att lärarna i undervisningen samverkar för att skapa en balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper i arbetet med att nå utbildningsmålen. Syftet är att få undervisningen att kännas mer meningsfull för eleven. Inget annat har framkommit än att verksamheten vid MTG är utformad på detta sätt.

Utbildningen vid MTG är alltjämt av god kvalitet och den har i några avseenden utvecklats jämfört med tidpunkten för Skolverkets utbildningsinspektion år 2005. Men Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att vissa av bristerna som uppmärksammades då också föreligger nu. Så sent som 26 mars 2007 uppgav utbildningsförvaltningen i en skrivelse till Skolverket att de aktuella bristerna är åtgärdade. Det gäller bland annat att eleverna inte erbjuds individuella val i enlighet med författningarna och att det Specialutformade programmet inte är utformat i enlighet med författningarna då varje elev utan individuella hänsyn läser utökat program.

2011-03-22

2 (3)

Dnr 43-2010:4949

Som elev på MTG finns en möjlighet till ekonomisk ersättning (av MTG kallat praktikanställning) under APU-perioden. Det krävs dock bland annat att eleven är godkänd i samtliga avslutade kurser före ansökningstillfället. Motorbranschen ser gärna att eleverna dessutom läser ett utökat program om sammanlagt 2850 poäng. Men rektorn understryker att det kan vara så att även elever som läser fullständig gymnasieutbildning om 2500 poäng kan få ekonomisk ersättning. Utbildningstiden på arbetsplatserna är enligt rektorn arbetsplatsförlagd utbildning (APU).

Av regeringens prop. 1990/91:85 "Växa med kunskaper" och en särskild förordning (SKOLFS 1991:47) om ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieskolutbildning framgår att elever i gymnasieskolan inte kan anställas inom ramen för sin utbildning. Enligt rektorn är eleverna inte anställda under pågående APU. Det faktum att skolan, på bland annat skolans webbsida, benämner APU med praktikanställning kan tolkas som om eleverna vore anställda vilket enligt Skolinspektionens mening måste åtgärdas.

I och med att endast vissa elever får en ekonomisk ersättning under APU konstaterar Skolinspektionen att eleverna vid MTG inte behandlas på ett likvärdigt sätt. De elever som inte nått ett enligt motorbranschens uppfattning fullgott studieresultat misskrediteras samtidigt som de elever som enligt motorbranschens uppfattning lyckats i tillräcklig omfattning med sina studier belönas. Detta står enligt Skolinspektionen i strid med värdegrunden i svensk skola. Enligt rektor ligger inte ansvaret för den ekonomiska ersättningen hos MTG utan hos motorbranschen eftersom det är den som beslutar om vilka elever som ska få ersättning och som också betalar ut den. Skolinspektionen finner dock att förhållandena under APU är skolans ansvar eftersom APU är en del av den utbildning som skolan bedriver. Skolan måste därför vidta nödvändiga åtgärder för att komma tillrätta med denna icke likvärdiga behandlingen av eleverna.

Skolinspektionen har i tillsynen av MTG identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14a kap. 8 § skollagen).
- De specialutformade programmen är inte utformade i enlighet med författningarna (5 kap. 4 c § skollagen, 2 kap. 11 § gymnasieförordningen och 5 kap. 21 och 22 §§ gymnasieförordningen).
- Det finns lokala kurser som inte uppfyller kraven i bestämmelserna (1 kap. 6 § samt 2 kap. 14 § gymnasieförordningen).
- Eleverna erbjuds inte individuella val i enlighet med författningarna (5 kap. 4 c § skollagen och bilaga 2 till skollagen).

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Besök: Kungsgatan 20

Telefon: 08-586 080 00 vx, Fax: 08-586 080 04

www.skolinspektionen.se

2011-03-22

3 (3)

Dnr 43-2010:4949

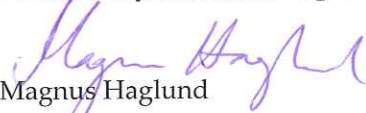
- Rektorn fattar inte beslut i enlighet med bestämmelserna (5 kap. 22 § gymnasieförordningen).
- Rektorn använder sig för undervisning, bedömning och betygssättning av lärare utan anställning (2 kap 3-4 §§ skollagen och 7 kap 3 § gymnasieförordningen).

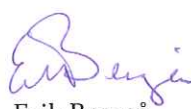
Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Göteborgs kommun har ansvar för att MTG:s brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Utbildningsnämnden i Göteborgs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Göteborgs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har juristen Charlotte Fagher och undervisningsrådet Thomas Nilsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Erik Bergeå
Undervisningsråd

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under vårterminen 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte MTG den 2 februari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut till Utbildningsnämnden i Göteborgs kommun. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning. I Skolinspektionens tillsyn tillämpas gymnasieförordningen (1992:394).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och MTG, dels den information som samlats in under besöket. I MTG intervjuades rektorn, lärare, och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

MTG granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på MTG

MTG	Antal elever
Gymnasieskolan	187

Källa: Rektorn vid MTG

MTG startade sin verksamhet år 2002. Verksamheten har utvecklats i samverkan mellan motorbranschen i Göteborg och Göteborgs Stads utbildningsförvaltning. Utbildningen omfattar fyra Specialutformade program, närliggande fordonsprogrammet. Dessa program är personvagnar, lastvagnar, karosseri plåt och karosseri lack.

Av de 187 elever som läser på skolan finns sju elever som läser programinriktat individuellt program (priv) för att uppnå behörighet till nationellt- eller specialutformat program.

Skolans lärare är organiserade i ämnesövergripande arbetslag, men har också en tillhörighet i sin ämnesgrupp.

MTG är en av 15 kommunala gymnasieskolor i Göteborg. Skolan ligger i Högsbo, med omedelbar närhet till allmänna kommunikationsmedel. Eleverna kommer huvudsakligen från Göteborgs kommun men det finns också elever från andra kommuner eftersom Göteborgs kommun ingår i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), där elever fritt kan söka gymnasieskolor inom regionen.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14a kap. 8 § skollagen

Motivering:

MTG har en likabehandlingsplan som även omfattar en plan mot kränkande behandling. Planen uppfyller dock inte alla de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling. Skolans likabehandlingsplan innehåller exempelvis inga konkreta åtgärder som skolan utifrån en kartläggning avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Syftet är att skolan genom kartläggningen ska identifiera eventuella riskmiljöer och värderingar och utifrån denna sedan ange adekvata mål och åtgärder för att stävja de eventuella problemen. Skolan har gjort en kartläggning men det är av planen svårt att se hur den påverkar det förebyggande och motverkande arbetet.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

De specialutformade programmen är inte utformade i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

5 kap. 4 c § skollagen

2 kap. 11 § gymnasieförordningen

5 kap. 21 och 22 §§ gymnasieförordningen

Motivering:

Intervjuer och dokumentstudier visar att samtliga av skolans fyra specialutformade program är utökade program. Av ett tjänsteutlåtande (Nr 2003-75 bilaga 1-4) från 7 oktober 2003 framgår att programmen redan från början är utökade med 500 poäng. Sedan något år tillbaka har utökningen reducerats till 350 poäng vilket resulterar i sammanlagt 2850 poäng. Vid tillsynsbesöket konstaterades att så gott som samtliga elever läser 2850 poäng.

Enligt rektorn informeras samtliga elever under första skolveckan i årskurs 1 om möjligheten att läsa ett ökat program och så gott som alla elever väljer att göra det. Utökningen sker i årskurs 2 och 3. Vissa av de elever som Skolinspektionen samtalat med upplever att det finns ett underliggande krav om att läsa minst 2850 poäng. Mot bakgrund av ovan nämnda tjänsteutlåtande bedömer Skolinspektionen att de fyra specialutformade programmen omfattar 2850 poäng.

Eleverna vid MTG deltar således i kurser som ligger utanför författningarna om ett fullständigt program (2 500 poäng) och detta deltagande uppfattas av flera elever som icke frivilligt. Det är inget som hindrar att en elev får delta frivilligt i undervisning i en eller flera kurser som ligger utanför elevens fullständiga program, om eleven kan antas kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt på såväl fullständigt som utökat program. Beslut om sådant deltagande ska fattas av rektorn, men detta sker inte vid MTG. Se vidare om detta under bedömningsområde Rektors beslutsfattande.

Skolinspektionen konstaterar dessutom att huvudmannen har slagit fast samma program mål för de fyra olika programmen. Därmed är det svårt att urskilja respektive programs särart.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Det finns lokala kurser som inte uppfyller kraven i bestämmelserna.

Författningsstöd:

1 kap. 6 § samt 2 kap. 14 § gymnasieförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har granskat kursen Yrkesinriktad engelska (kurskod: EN1508) och konstaterat att det finns brister i kursens innehåll. Innehållet i kursen återfinns och kan tillgodoses i nationellt fastställda kursplaner. Ett annat exempel är kursen i kommunikation i arbetslaget (kurskod SV1516) där betygskriterier knyter an till läroplansövergripande mål. Skolans lokala kurser måste ses över så att de uppfyller kraven i författningarna avseende såväl innehåll som likhet med nationella kurser och kravnivå. När innehållet i en lokal kurs ryms inom en eller flera nationella kurser kan eleven tillgodogöra sig dubbel gymnasiepoäng för samma kursinnehåll, poäng från både de nationella och den lokala kursen. Därmed får eleven från MTG en konkurrensfördel jämförbart med elever från andra gymnasieskolor. Se vidare i den övergripande rapporten för Utbildningsnämnden i Göteborgs kommun.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång

Bedömning:

Eleverna erbjuds inte individuella val i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

5 kap. 4 c § skollagen

Bilaga 2 till skollagen.

Motivering:

Enligt den poängplan som gäller för nationella och specialutformade program på gymnasieskolan ska alltid ingå individuella val med 300 poäng. Rektorn uppgav i samband med tillsynsbesöket att skolan gjort valen åt eleverna för att eleverna ska få en så konkurrenskraftig utbildning som möjligt.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

5 kap. 22 § gymnasieförordningen.

Motivering:

En mycket stor andel av eleverna läser ett utökat program om 2 850 poäng. Detta sker utan hänsyn till bestämmelserna i gymnasieförordningen om att rektorn måste utreda och fatta beslut om eleven bedöms kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredställande sätt. En fullständig gymnasial utbildning omfattar 2 500 poäng.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn använder sig för undervisning, bedömning och betygssättning av lärare utan anställning.

Författningsstöd:

2 kap 3-4 §§ skollagen.

7 kap 3 § gymnasieförordningen.

Motivering:

I ämnet Idrott och hälsa undervisas eleverna av lärare som inte är anställd av Göteborgs kommun. Lagen om entreprenadförhållanden inom skolan ger kommuner utrymme att sluta avtal med en enskild fysisk eller juridisk person om att denne ska bedriva viss undervisning inom gymnasieskolan. För att detta ska vara tillåtet krävs dock att vissa i lagen angivna förutsättningar föreligger. Eftersom dessa förutsättningar inte föreligger i detta fall är MTG:s förfarande inte förenligt med skolförfattningarna. För att komma till rätta med detta har rektorn i samband med faktagranskningen av denna rapport uppgett att skolan inlett ett samarbete med Bräcke gymnasiet.